

עו"ד שלומית בלנק
הממונה על העמדת המידע לציבור

באמצעות מייל: call.habriut@moh.health.gov.il

משרד הבריאות

הנדון: סירוב למסירת מידע – הסכמים לרכישת חיסונים

1. ביום 23.11.2020 קיבלה התנועה לחופש המידע מענה לבקשה הנוגעת להסכמים אותם כרתה המדינה עם חברת מודרנה וחברת ארקטורוס (מספר פנייה שלכם: 635936). במענה זה, סירבתם למסור כל פריט מידע שהוא אשר התבקש.
2. יצוין כי הוגשו בשמה של התנועה לחופש המידע בקשות נוספות הנוגעות לחיסוני הקורונה, שטרם נענו, ונבקש כי מכתב זה יהיה רלוונטי למענים לבקשות אלו.
3. לאחר קריאת סירובכם, נבקש להעיר כמה הערות ולבקשכם לבחון את המענה פעם נוספת, נוכח האמור, באופן שעשוי למנוע פנייה לערכאות משפטיות.
4. יובהר כי אנו כמובן מברכים על חתימת ההסכמים, שבתקווה יובילו את ישראל לחזרה לשגרה.
5. עם זאת, אנו מאמינים כי דווקא בעת החירום, שבמהלכה מתקבלות החלטות במהירות, ישנה חשיבות רבה במיוחד לאפשר לציבור לבחון את ההחלטות שמקבלת המדינה. לבטח, כשהחלטות אלו נוגעות לבריאותו של הציבור וכך גם להשלכות על כספי הציבור, ועוד.
6. בקשת המידע שהוגשה כללה סעיפים רבים, החל ממספר החיסונים שהוזמנו ועד לבקשת לחשיפת החוזה במלואו. בצר לנו, הסירוב שנמסר היה גורף. בעוד הנימוק לסירוב היה חלקי, באופן שאינו עולה בקנה אחד עם דרישות ההנמקה הקבועות בחוק חופש המידע וכן בפסיקה.
7. נוהל מס' 3.1 "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע" של היחידה הממשלתית לחופש המידע עוסק באופן שבו יש לבחון בקשה בטרם זו תסורב. הנוהל קובע כי על הרשות לבצע איזון בין הזכות למידע לבין האינטרס שעליו מבקש המשרד להגן. מהמענה ניכר כי בחינה שכזו לא נעשתה, או לכל הפחות שלא ניתן ללמוד זאת מהמענה, בין היתר, משום שמדובר בסירוב כוללני שאינו מנומק.
8. היעדר ההנמקה לא מאפשרת לבחון שמא בחן המשרד את סעיף 10 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, שלפיו יש לאפשר מסירת מידע העוסק באינטרסים מסוימים, דוגמת בריאות הציבור. כך, למשל, עולה מפרסומים כי אחד הסעיפים בהסכם שנחתם, עם חברת Pfizer, פוטר את חברת התרופות מאחריות לנזק עתידי בקרב המתחסנים. בכך, האחריות לנזק אפשרי זה רובצת על מדינת ישראל. נושאים אלה ואחרים מדגישים את האינטרס הציבורי הרב בחשיפת מידע זה.
9. כמו כן, ניכר כי לא נבחנה האפשרות של מסירת מידע חלקי: הוראת סעיף 11 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 מאפשרת הרי מסירת מידע חלקי במענה לבקשה. נדמה שסירוב כוללני לא עולה בקנה אחד עם תכלית החוק, ולבטח לא עם האפשרות למסור מידע שאין בו כדי לפגוע באינטרס זה או אחר.

10. כך, למשל, בימים האחרונים נערך דיון ציבורי רחב הנוגע למספר החיסונים שהגיעו ארצה, כך שלבטח חשיפת מספרי החיסונים, או אופן מסירתם ארצה בהתאם להסכמים עם חברות התרופות, אינן מהוות פגיעה במי האינטרסים המוגנים בחוק.

11. בסירובכם טענתם, בנוסף, כי לא ניתן למסור מידע בשל סעיף סודיות המצוי בהסכם. מבלי לרדת לשורש הסוגייה (וכמובן שהח"מ שומרים לעצמם את הזכות להתייחס לנקודה זו בעתיד), לעמדת הח"מ, לא ניתן לקבל טענה מעין זו – שכן לא ברור מניין הסמכות של המשרד לחתום, הלכה למעשה, על הסכם שמבטל את זכותו של הציבור למידע. זכות, שכאמור, עוגנה בחוק ראשי, על כל המשתמע מכך.

12. כידוע, מדינת ישראל איננה המדינה היחידה שניהלה מגעים ורכשה חיסונים מחברות התרופות השונות. כך, בארצות-הברית לשם השוואה, הוגשה על ידי ארגון "KEI" בקשת מידע למשרד הבריאות האמריקני לקבלת החוזה עם חברת אסטר-זנקה הנוגע לחיסוני הקורונה. במקרה זה, החוזה נמסר למבקשת המידע – וחלקים ממנו הושחרו, בנימוקים שונות. בחוזה, ניתן לאתר נתונים פיננסיים שונים (וראו [בקישור](#)).

13. זאת ועוד, משרד הבריאות האמריקני פרסם מיוזמתו, ביום 30.11.2020, את ההסכם שנכרת עם חברת Sanofi (וראו [בקישור](#)). כך גם פורסם החוזה בין צבא ארצות-הברית לחברת מודרנה, המפרט עלויות, כמויות, מועדי אספקה ועוד (וראו [בקישור](#)).

14. נוכח האמור, אנו מבקשים כי המענה שניתן ייבחן בשנית, באופן שיוביל למענה גם להסכמים האחרים שנכרתו בין המדינה לבין חברות התרופות, שבקשות מידע רלוונטיות לאלה הוגשו זה מכבר.

15. יובהר כי פנייה זאת נעשית בניסיון להימנע מהליך משפטי, ונבקש את אישורכם לפנייה וכן את התייחסותכם.

בברכה ובריאות טובה,

רחלי אדתי, עו"ד

אור סדן, עו"ד

** בהכנת מכתב זה לקחו חלק עמית רוזנבלום וכרמל אליצור, המשתתפים בקליניקה לחופש המידע בבית הספר למשפטים ע"ש שטריקס, המסלול האקדמי המכללה למינהל.